

**Pytania na egzamin dyplomowy dla studentów kierunku kognitywistyka
studia stacjonarne I stopnia kończących studia od roku ak. 2025/2026**

1. Omów interdyscyplinarny charakter kognitywistyki. Odwołaj się do przykładu.
2. Poznanie jako przetwarzanie informacji – omów ideę kognitywizmu w porównaniu z behawioryzmem i asocjacionizmem.
3. Czym jest Maszyna Turinga? - wyjaśnij twierdzenie, że poznanie jest obliczaniem.
4. Czym jest architektura poznawcza? Scharakteryzuj wybraną architekturę w ramach psychologii poznawczej.
5. Czym jest reprezentacja? Omów wybrane formy reprezentacji w systemach naturalnych i sztucznych.
6. Omów przebieg procesu przetwarzania sygnału w neuronie.
7. Omów wybraną metodę badania aktywności mózgu (zasady i przebieg badania, możliwe rezultaty).
8. Omów działanie i własności sztucznych sieci neuronowych.
9. Omów różnice pomiędzy stanowiskiem holistycznym i wąskolokalizacyjnym w neuronauce poznawczej.
10. Na czym polega spór realizmu z idealizmem?
11. Na czym polega spór empiryzmu z aprioryzmem?
12. Na czym polega spór determinizmu z indeterminizmem?
13. Podaj definicję tautologii rachunku zdań.
14. Porównaj wnioskowania zawodne i niezawodne.
15. Co to jest system dwójkowy (binarny) i dlaczego jest tak ważny w informatyce?
16. Co to jest pamięć wirtualna i dlaczego się jej używa?
17. Omów proces spostrzegania jako proces kategoryzacji percepcyjnej.
18. Wyobrażenia - medium analogowe czy abstrakcyjne? Omów spór o naturę wyobraźni na gruncie psychologii poznawczej.
19. Omów koncepcje pamięci roboczej we współczesnych ujęciach psychologicznych.
20. Scharakteryzuj uwagę jako system filtrowania informacji i jako system dystrybucji zasobów poznawczych.
21. Inteligencja - podejście strukturalne, procesualne i biologiczne. Omów wybrane podejście.
22. Omów relację między językoznawstwem generatywnym i językoznawstwem kognitywnym
23. Omów zjawisko metafory konceptualnej i integracji konceptualnej.
24. Omów kategoryzację klasyczną i prototypową. Odwołaj się do przykładów.
25. Porównaj wiedzę językową i wiedzę encyklopedyczną.
26. Omów kwestię neuronalnego podłoża języka.
27. Podaj definicję słabej i silnej sztucznej inteligencji.
28. Czym jest algorytm a czym heurystyka? Zilustruj przykładami.
29. Omów tzw. strukturę PEAS agenta inteligentnego.
30. Podaj przykłady praktycznych zastosowań sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego.
31. Scharakteryzuj wybrane zaburzenie pamięci o podłożu neurobiologicznym.
32. Jaką rolę odgrywa układ limbiczny w funkcjonowaniu emocji?
33. Scharakteryzuj obszary czynnościowe w ramach wybranego płata mózgu.
34. Omów pojęcie kodu i wybraną klasyfikację kodów.
35. Znaki wskaźnikowe, ikoniczne i symboliczne: wyjaśnij zasadę podziału i wskaż przykłady.
Omów problem rozłączności tego podziału

36. Przedstaw przykład analizy treści komunikatu przekazanego za pomocą wybranego kodu niewerbalnego.
37. Omów wybrany problem kognitywnych warunków nakładanych na efektywne komunikowanie się.
38. Co głosi weryfikacjonistyczna teoria znaczenia?
39. Co jest przedmiotem sporu realizmu naukowego z instrumentalizmem?
40. Na czym polega anarchizm metodologiczny wg Feyerabenda?
41. Świadomość psychologiczna i fenomenalna – omów pojęcia i przedstaw dyskusję wokół rozróżnienia Chalmersa.
42. Na czym polega problem psychofizyczny? Scharakteryzuj i omów wybrane stanowisko w odniesieniu do problemu umysł-ciało.
43. Omów funkcjonalistyczne ujęcie umysłu
44. Czym jest "umysł rozszerzony" w ujęciu Chalmersa i Clarka?
45. Omów model neuronu progowego McCullocha-Pittsa
46. Przedstaw wybraną metodę uczenia sieci neuronowej
47. Omów poziomy tworzenia znaczeń w Hierarchii Semiotycznej. Odwołaj się do przykładów
48. Na czym polega tzw. triangulacja fenomenologiczna (lub feno-metodologiczna) w badaniach nad procesami tworzenia znaczeń?
49. Omów wybrane podejście w ramach niestandardowych (4e: enactive, embodied, embedded, extended) podejść do poznania.
50. Multimodalność, multisensoryczność i polisemiotyczność – omów pojęcia ilustrując przykładami.